

Hvad er op og ned på cannabis til medicinsk brug? Og på forsøgsordningen, der træder i kraft i 2018?

Hvad er medicinsk cannabis? Medicinsk cannabis er en samlebetegnelse for alle produkter, som indeholder naturlige eller syntetiske stoffer fra cannabisplanten, og som indtages for at lindre symptomer eller forbedre helbredstilstanden.

Hvilke former for medicinsk cannabis findes der? Der findes lovlige former for medicinsk cannabis i form af lægemidler, som indeholder isolerede eller syntetiske aktivstoffer fra cannabis-planten (THC og/eller CBD). Uforarbejdede cannabisplanteprodukter er endnu ikke lovlige at bruge medicinsk i Danmark. Men med forsøgsordningen, som træder i kraft 1.1.2018, bliver det muligt for læger at udskrive cannabisplanteprodukter til blandt andre sclerosepatienter.

Hvad er forskellen på cannabislægemidler og cannabisplanteprodukter? I lægemidler, som indeholder aktivstoffer fra cannabisplanten (Sativex, Marinol og magistrelt fremstillede lægemidler), er disse stoffer taget ud af planten eller produceret syntetisk. Marinol indeholder syntetisk fremstillet THC, og Sativex indeholder THC og CBD fra cannabisplanten. Cannabisplanteprodukter er produkter, hvor et enkelt aktivstof ikke er isoleret, men indgår sammen med de øvrige aktivstoffer i planten. Det kan fx være tørret cannabis i pulverform eller olie. Det er endnu ikke undersøgt, hvordan de forskellige stoffer i planten påvirker hinanden, men mange oplever en bedre effekt af planteprodukterne end af de produkter, som kun indeholder isolerede eller syntetiske aktivstoffer.

Hvad er magistrelt fremstillede lægemidler? Det er lægemidler, der i Danmark indtil videre kun fremstilles på Glostrup apotek efter specifik anvisning fra lægen. Lægemidler, som er fremstillet magistrelt, er ikke godkendt af Lægemiddelstyrelsen og er ikke testet på samme måde som godkendte lægemidler. Magistrelt fremstillede cannabisprodukter består af isolerede aktivstoffer (THC og/eller CBD), da det endnu ikke er tilladt at bruge hele planteprodukter.

Hvad kan cannabis hjælpe på ved sclerose? Forskning viser, at cannabis kan have en positiv effekt på spasmer blandt mennesker med sclerose, og at det kan lindre kroniske smerter.

Hvilke stoffer i cannabis kan hjælpe? Cannabisplanten består af mange aktive stoffer, herunder de stoffer, som kaldes cannabinoider. **CBD** (Cannabidiol) og **THC** (Tetrahydrocannabinol) er de to, der i dag oftest omtales for en positiv effekt hos mennesker med sclerose. De øvrige stoffer kan også have en effekt, men de er endnu ikke undersøgt til bunds. THC er det aktive stof i cannabisplanten, der kan have en euforiserende effekt. CBD har i modsætning til THC ikke en euforiserende effekt.

Hvad er forskellen på at ryge cannabis og at tage det som fx olier? Rygning af cannabis er skadeligt for lungerne på samme måde som cigaretrygning. Scleroseforeningen fraråder derfor, at cannabis til medicinsk brug indtages ved rygning. Også selvom nogle patienter oplever, at virkningen indtræder hurtigere, end hvis cannabinoiderne først skal igennem fordøjelsessystemet, som de skal, hvis de indtages som olie.

Hvor kan man købe cannabisprodukter? Alle former for lovlig medicinsk cannabis skal udskrives af en læge. Det kan være i form af godkendte lægemidler (Sativex og Marinol) eller magistrelt fremstillede lægemidler fra Glostrup apotek. Disse købes på apoteket. Flere danske hjemmesider sælger olier og andre produkter, som indeholder CBD og/eller THC. Nogle hjemmesider skriver, at deres cannabisprodukter er lovlige, fordi de indeholder mindre end 0,2 % THC. Dette er ikke korrekt. Al salg af THC er ulovligt i Danmark, så længe det ikke er godkendt af Lægemiddelstyrelsen. Olier med CBD og uden sporbar THC er lovlige, hvis de *ikke* sælges til medicinsk brug (fx massageolier).

Hvilke læger kan udskrive lægemidler med cannabis? Alle læger kan udskrive magistrelt fremstillede lægemidler, men da der ikke er tale om godkendte lægemidler, står lægen med det fulde ansvar. Ingen læge er forpligtet til at udskrive magistrelle lægemidler. Alle læger kan udskrive Marinol, men Marinol har ikke markedsføringstilladelse i Danmark, så lægen skal først i hvert enkelt tilfælde søge om udleveringstilladelse hos Lægemiddelstyrelsen. Sativex kan kun udskrives til sclerosepatienter af en speciallæge i neurologi eller neuromedicin.

Hvad er lovligt i dag i forhold til cannabis?

Medicinsk cannabis som Marinol og Sativex er lovligt. Magistrelt fremstillet cannabis udskrevet af en læge er også lovligt. Indtil 2018 hvor forsøgsordningen sættes i gang er al anden besiddelse og indtagelse af cannabis ulovligt. Dvs. at du hverken må eje, købe eller dyrke cannabis selv. Eneste undtagelser er fx massageolier, der indeholder CBD og cannabisfrø, som man må købe, men ikke så og dyrke, medmindre man har særlig tilladelse fra Lægemiddelstyrelsen. Det er heller ikke lovligt selv at producere cannabisolier.

Hvad er Scleroseforeningens holdning til medicinsk cannabis? Scleroseforeningen mener ikke, at patienter, som i forvejen er svært belastede af deres sygdom, skal kriminaliseres og stigmatiseres, fordi de opsøger cannabis som en sidste udvej til lindring af invaliderende symptomer. Mange patienter oplever lindring fra cannabis, som de ikke opnår ved konventionel medicin, heller ikke medicin, som indeholder isolerede eller syntetiske aktivstoffer, så som Sativex eller Marinol. Cannabis skal kunne bruges under kontrollerede forhold, hvor fagpersoner kan vejlede den enkelte patient om dosis og indtagelse og holde øje med evt. bivirkninger. Vi hilser derfor den kommende forsøgsordning velkommen, og arbejder for, at den også i praksis sikrer adgang til cannabis for de mennesker med sclerose, som har brug for det.

Anbefaler Scleroseforeningen, at man køber cannabisprodukter illegalt? Scleroseforeningen kan ikke anbefale, at man køber sit cannabisprodukt på det private marked, da det er ulovligt. Vi anbefaler i stedet, at man benytter sig af de eksisterende lovlige muligheder frem til, at den nye forsøgsordning pr. 1. januar 2018 træder i kraft.

Må man køre bil med cannabis i blodet? Ifølge Færdselsloven kan man køre bil med THC i blodet, hvis det er indtaget på lovlig recept. Det har i mange år været svært at få fornyet kørekort, hvis man indtog THC-holdige lægemidler, men ifølge den nye ”Vejledning om helbreds krav til kørekort” fra august 2017 skal der fremover ske en individuel vurdering. Scleroseforeningen forventer, at cannabis indtaget i forbindelse med forsøgsordningen vil blive omfattet af disse regler.

Hvad går forsøgsordningen ud på? Fra januar 2018 kan en række patienter modtage cannabisprodukter, hvis de lever op til bestemte kriterier. Sclerosepatienter vil kunne få adgang til cannabis til lindring af smerter og/eller spasmer, som ikke i tilstrækkelig grad kan lindres af konventionelle lægemidler.

Hvad bliver egenbetalingen? Det er ikke besluttet endnu. Scleroseforeningen kæmper for, at den bliver så lav som muligt, så økonomien ikke påvirker muligheden for at deltage i forsøgsordningen.

Hvor mange med sclerose kan være med i forsøgsordningen? Der er ikke sat en begrænsning på antallet af personer med sclerose, der kan deltage i forsøgsordningen. Det vil for sclerosepatienter være en speciallæge, der i samarbejde med patienten vurderer relevansen i det enkelte tilfælde.

Bliv klogere her: På Scleroseforeningens hjemmeside kan du læse svar på mange flere spørgsmål om medicinsk cannabis og forsøgsordningen www.scleroseforeningen.dk/cannabis1

Scleroseforeningen er ikke ansvarlig for anden kommunikation på dette møde end det faktaark, du her sidder med i hånden. Oplægsholderen taler ikke på vegne af Scleroseforeningen.